

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice
1.3 Departamentul	Filosofie
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii	Filosofie Aplicată și Management Cultural

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Rațiune și credință						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Anton Adămuț						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Anton Adămuț						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	M	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	3.2 curs	2	3.3 seminar	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	3.5 curs	28	3.6 seminar	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminarii, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat					
Examinări					
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual					83
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	—
4.2 De competențe	—

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	—
5.2 De desfășurare a seminarului	—

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1.Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei CP2.Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice CP3.Dezvoltarea gândirii critice CP4.Dezvoltarea gândirii cauzale raportate la acțiunea umană CP5.Producerea și comunicarea de idei filosofice argumentate și orientate valoric
--------------------------------	---

Competențe transversale	CT1.Elaborarea de proiecte profesionale
	CT2.Dezvoltarea capacității de concepere și redactare a unor studii filosofice
	CT3.Cunoașterea aprofundată și aplicată a conceptelor, teoriilor și metodelor filosofiei
	CT4.Utilizarea cunoștințelor filosofice în procesele de explicare și interpretare a fenomenelor, acțiunilor și valorilor socio-umane
	CT5.Aplicarea principiilor și metodelor filosofice în rezolvarea de probleme
	CT6.Aprofundarea discernământului evaluativ

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)	
7.1. Obiectivul general	1. Prezentarea perspectivei istorice a raportului rațiune-credință 2. Prezentarea perspectivei sistematice a raportului rațiune-credință
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: 1. Prezinte autorii și teoriile care au tratat, direct sau mijlocit, raportul rațiune-credință 2. Să înțeleagă faptul că, prin natura sa, credința are un caracter fragil; nu se epuizează la nivel de discurs; este un eveniment care se prelungește în prezența interioară a Celui întâlnit, prin iubire, în tăcere

8. Conținut

8.1	Teme de curs propuse/orientative	Metode de predare	Observații
1.	Rațiune și credință – <i>status quaestionis</i>	Lectură, interpretare de text, conversație euristică, problematizare, prelegerea	Este foarte posibil ca la unele întâlniri tematica să nu corespundă din varii motive: o apariție recentă, un eveniment anume care merită comentat etc. Firește, toate acestea în măsura în care au legătură cu tematica anunțată.
2.	Raportul rațiune-credință în Vechiul Testament I		
3.	Raportul rațiune-credință în Vechiul Testament II		
4.	Raportul rațiune-credință în Noul Testament I		
5.	Raportul rațiune-credință în Noul Testament II (I și II înseamnă că se pot alege varii locuri din VT și NT care să exprime acest raport)		
6.	Rațiune și credință în filosofia dialogurilor		
7.	Filosofia și credința creștină		
8.	Rațiune și credință la Socrate (problema daimonionului)		
9.	<i>Fides et ratio</i> la Sfântul Augustin		
10.	Europa religiilor		
11.	Rațiune și credință în Evul Mediu (Sfântul Anselm)		
12.	Rațiune și credință în Evul Mediu (Sfântul Toma - ST, vol. III, Q 1-9/pp.11-79)		
13.	Rațiunea speculativă și rațiunea practică în filosofia kantiană		
14.	Kierkegaard despre frică și cutremur		
15.	Paradoxul monoteismului		
16.	Raportul rațiune-credință în modernitate		

8.2	Teme de seminar propuse/orientative	Metode de predare	Observații
1.	Seminar introductive (teme, bibliografie, organizare etc)	Lectură, interpretare de text, conversație euristică, problematizare	Tematica seminariilor este orientativă, ea depinde în primul rând de opțiunile studenților. Fiecare student trebuie să susțină public două referate, unul pentru curs, altul la seminar.
2.	Rățiune, credință și predestinare în mitologia greco-romană		
3.	Cum se ajunge la pariul lui Pascal		
4.	Ironie, credință și rațiune la Socrate		
5.	Mit, rațiune și credință în filosofia dialogurilor		
6.	Argumente raționale în demonstrarea existenței lui Dumnezeu		
7.	Argumente raționale în demonstrarea existenței lui Dumnezeu la Toma		
8.	Paradisul pierdut		
9.	Ce este gnoseologia teologică?		
10.	Etica protestantă și spiritul capitalismului		
11.	Ce este comun între Atena și Ierusalim? (cazul Tertulian)		
12.	Rățiune și credință la Jean-Luc Marion		

Bibliografie curs + seminar

1. Ioan Paul al II-lea, *Fides et Ratio*, Editura Presa Bună, Iași, 1999
2. Augustin, *Despre adevărata religie*, Editura Humanitas, București, 2007
3. Augustin, *Confesiuni*, Editura Humanitas, București, 2007/2018
4. Pascal, *Cugetări*, Editura Științifică, București, 1992
5. Alain de Libera, *Gândirea Evului Mediu*, Editura Amarcord, Timișoara, 2000
6. Imm. Kant, *Religia în limitele rațiunii*, Editura Humanitas, București, 2004/2023/Editura ALL, București, 2007
7. Karen Armstrong, *O istorie a lui Dumnezeu*, Editura Cartea Românească, București, 2001
8. Leszek Kolakowski, *Religia*, Editura Humanitas, București, 1993
9. Platon, *Opere*, vol. I-VII, Editura Științifică, București, 1974-1993/ediția Humanitas
10. Ernst R. Curtius, *Literatura Europeană și Evul Mediu Latin*, Editura Univers, București, 1970
11. *Biblia*, orice traducere
12. Colin Brown, *Filosofia și credința creștină*, Editura „Cartea Creștină”, Oradea, 2000
13. Amos Funkenstein, *Teologie și imaginație științifică*, Editura Humanitas, București, 1998
14. Nikos Matsoukas, *Introducere în Gnoseologia Teologică*, Editura Bizantină, București, 1997
15. Max Weber, *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, Editura Humanitas, București, 2007
16. Anca Manolescu, *Europa și întâlnirea religiilor*, Editura Polirom, Iași, 2005
17. Claudio Moreschini, *Istoria filosofiei patristice*, Editura Polirom, Iași, 2009
18. Michel Henry, *Eu sunt Adevărul. Pentru o filosofie a creștinismului*, Editura Deisis, Sibiu, 2007
19. G.W. Leibniz, *Eseuri de teodicee*, Editura Polirom, Iași, 1997
20. Carlo Maria Martini, Umberto Eco, *În ce cred cei care nu cred ?*, Editura Polirom, Iași, 2001
21. Toma d'Aquino, *Summa Theologiae*, Editura Polirom, Iași, vol. I/2009, /vol. III, 2016
22. Battista Mondin, *Sistemul filozofic al lui Toma d'Aquino. Pentru o lectură actuală a filosofiei tomiste*, Târgu-Lăpuș, 2006
23. Søren Kierkegaard, *Frică și cutremur*, Editura Humanitas, București, 2002
24. John Milton, *Paradisul pierdut*, Editura Aldo Press, București, 2004
25. Étienne Gilson, *Filosofia în Evul Mediu*, Editura Humanitas, București, 1995
26. Étienne Gilson, *Dumnezeu și filosofia*, Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș, 2005
27. Étienne Gilson, *Introducere în filosofia creștină*, Galaxia Gutenberg, Tg. Lăpuș, 2006
28. Étienne Gilson, *Ateismul, greu de susținut*, Editura Tractus Arte, București, 2018
29. Léon Brunschvicg, *Rățiunea și religia*, Editura Tractus Arte, București, 2019
30. Henry Corbin, *Paradoxul monoteismului*, Editura Apostrof, Cluj Napoca, 1997
31. Carl F.H. Henry, *Dumnezeu, revelație și autoritate*, vol. II, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1994
32. Vladimir Lossky, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, Editura Bonifaciu, București, 2000
33. Vladimir Lossky, *Vederea lui Dumnezeu*, Editura Deisis, Sibiu, 1995

34. Jean-Luc Marion, *Fenomenologie și teologie*, Editura Polirom, Iași, 1996
35. Jean-Luc Marion, *Vizibilul și revelatul — teologie, metafizică și fenomenologie*, Editura Deisis, Sibiu, 2007
36. Jean-Luc Marion, *Fenomenul erosului. Șase meditații*, Editura Deisis, Sibiu, 2004
37. Jean-Luc Marion, *Crucea vizibilului. Tablou, televiziune, icoană — o privire fenomenologică*, Editura Deisis, Sibiu, 2000
38. Jean-Luc Marion, *Despre rationalitatea Revelatiei și irationalitatea credincioșilor*, Editura Deisis, Sibiu, 2014
39. Jacob J. Petuchowski, *Lexiconul Herder al întâlnirii iudeo-creștine*, Editura Humanitas, București, 2000
40. Jaroslav Pelikan, *Tradiția creștină*, vol. I-VI, Editura Polirom, 2004-2007
41. Dionisie Areopagitul, *Opere*, Editura Paideia, București, 1996
42. Andrew Louth, *Originile tradiției mistice creștine. De la Platon la Dionisie Areopagitul*, Editura Deisis, Sibiu, 2002
43. Mihai Neamțu, *Credință și rațiune. Dialoguri, contradicții, împăcări*, Editura Doxologia, Iași, 2017
44. Robert Sokolowsky, *Dumnezeul credinței și al rațiunii*, Galaxia Gutenberg, Tg. Lăpuș 2007
45. Andre LaCocque, Paul Ricoeur, *Cum să înțelegem Biblia*, Editura Polirom, Iași, 2002
46. ****Originile creștinismului*, Editura Polirom, Iași, 2002
47. Monica Broșteanu, *Numele lui Dumnezeu în Coran și Biblie*, Editura Polirom, Iași, 2005
48. *Dicționar Biblic*, Societatea Misionară Română, Editura „Cartea Creștină”, Oradea, 1995
49. E.R Dodds, *Grecii și iraționalul*, Editura Polirom, Iași, 1998
50. William Barclay, *Analiza semantică a unor termeni din Noul Testament*, Societatea Misionară Română, Wheaton, Illinois, U.S.A., 1992
51. Joseph Owens, *Metafizică creștină elementară*, Editura Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș, 2007
52. Edward Kanterian, *Între credință și rațiune. Drama filosofiei de la Erasmus la Kant*, Editura Ratio et Revelatio, Oradea, 2023
53. Mircea Vulcănescu, *Posibilitățile filosofiei creștine*, Editura Anastasia, București, 1996
54. Christos Yannaras, *Persoană și eros*, Editura Anastasia, București, 2000
55. Gregory Vlastos, *Credința creștină și democrația*, Editura Ratio et Revelatio, Oradea, 2015
56. Colecția Părinți și Scriitori Bisericești (PSB – format PDF)
57. Nicolae Achimescu, *Budism și creștinism. Considerații privind desăvârșirea omului*, Editura Junimea, Iași, 1999; ediția a II-a – Editura Tehnopress, Iași, 2004
58. Nicolae Achimescu, *India. Religie și filosofie*, Editura Tehnopress, Iași, 2001
59. Gheorghe Săsărman, *Cunoaștere și credință. Lecturi paralele*, Editura Nemira, București, 2014
60. Anton Adămuț, *Literatură și filosofie creștină*, Editura Fides, Iași, 1997
61. Anton Adămuț, *Filosofie și Teologie la Sfântul Augustin*, Editura Academiei, București, 2009
62. Anton Adămuț, *Dacă tăceai, filosof rămâneai?* Editura Junimea, Iași, 2024
63. Anton Adămuț, *Cum visează filosofii*, Editura BIC ALL, București, 2008
64. Anton Adămuț, *Fenomenologia celuilalt (Cazul Platon-Banchetul)*, Editura Academiei Române, București, 2011
65. Anton Adămuț, *Amicus Plato sed magis amica veritas. Istoria spusei de la Homer la Tarski*, Editura Institutul European, Iași, 2018

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul relațiilor publice

Disciplina „Rațiune și credință” urmărește familiarizarea studenților masteranzi cu termeni, teme și așteptări pe care societatea contemporană profund secularizată le resimte din ce în ce mai mult.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
----------------	---------------------------	-------------------------	---------------------------------

10.4 Curs	Susținerea și apărarea unui referat la curs	Susținere referat	50 %
10.5 Seminar	Absolvirea cursului este condiționată de participarea activă la minimum jumătate din seminarii	Susținere referat	50 %
10.6 Standard minim de performanță - prezentarea și apărarea celor două referate;			

Data completării
septembrie 2024

Data avizării în departament
septembrie 2024

Titular de curs
Prof. univ. dr. Anton Adămuț

Titular de seminar
Prof. univ. dr. Anton Adămuț

Director de departament
Conf. univ. dr. Cristian Moisuc